

הדיון העיוני בסייעוד

השלמה לתואר ראשון לאחיות מוסמכות בקמפוס מבח"ר, בני ברק

שנה"ל תשע"ג סמסטר ב'

מרצה: דר' שרה שחף RN; PhD

sshachaf@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש, בימי רביעי

מטרת על:

היכרות עם שיח תיאורטי וביקורתי בסוגיות פרופסיונאליות בסייעוד.

יעדים:

- יצירת זיקה בין גישות תיאורטיות ובין המציאות הפרופסיונאלית
- בקיאות בהקשרים ההיסטוריים של התפתחות הסייעוד
- פיתוח חשיבה ביקורתית-עיונית בסייעוד
- צמיחה אישית וגיבוש זהות פרופסיונאלית

תכנים:

- מושגים ועקרונות בחשיבה תיאורטית
- תולדות הסייעוד בארץ ובעולם
- היסודות הערכיים של הסייעוד
- ניתוח תיאוריות נבחרות בסייעוד
- קונפליקטים בין אתוס ופרקטיקה
- סיעוד ומגדר
- פני הסייעוד, לאן?

מבנה הקורס:

2 ש"ש בימי רביעי בין 10.15 – 11.45 בקמפוס מבח"ר בבני ברק,

מתודולוגיה:

הרצאות פרונטאליות ולימוד עצמי באמצעות חומרי קריאה וצפייה. בשיעור האחרון של הקורס ייתקיים פאנל סטודנטים על נושא מעורר מחלוקת. הסטודנטים שיבחרו להשתתף יקבלו בונוס של 10 נקודות לציון.

דרישות הקורס:

נוכחות פעילה.
בקיאות בתכני הקורס המוצגים בהרצאות ובחומרי קריאה החובה.

הערכה:

20% השתתפות פעילה.
80% בחינה מסכמת בתום הסמסטר המורכבת משאלות סגורות ופתוחות.
ציון עובר בקורס: 60.

פירוט השיעורים:

קריאת חובה	נושא	תאריך	
פריט 4	פתיחה – הצגת הקורס ודרישותיו	6.3.13	.1
פריט 8	על הומניזם ותיאוריות בסייעוד	13.3.13	.2
פריט 3	פלורנס נייטינגייל- האישה, התיאוריה והמיתוס	20.3.13	.3
פריט 13	תולדות הסייעוד המודרני בעולם	10.4.13	.4
פריט 1	התפתחות הסייעוד בישראל	17.3.13	.5
פריט 7	היסוד הערכי של הסייעוד - caring	24.4.13	.6
פריט 9; 14	הסייעוד בעידן הניהולי	1.5.13	.7
פריט 2; 10	פני הסייעוד לאן?	8.5.13	.8
	על מושג האיכות כגשר בין הרצוי למצוי	22.5.13	.9
פריט 11; 12	סייעוד ומיגדר- אל מול הרפואה	5.6.13	.10
פריט 6; 5	על שדרוג מקצועי וזהות מקצועית	12.6.13	.11
	סיכום והכנה לבחינה	19.6.13	.12

רשימת מקורות לחובת הקריאה: (עברית ואנגלית)

ניתן למצוא בתו"ת דרך אתר ההוראה המתוקשבת.

1. ברטל, נ. (2005). "סוציאליזציה והתמקצעות". חמלה וידע- ראשית מקצוע הסייעוד בארץ ישראל, 1918 – 1948. הוצאת יד בן צבי, ירושלים. עמ' 121 – 150.
2. גורן, ד., הירשפלד, מ., זיסברג, א., ריב"א, ש. (2006). "פני הסייעוד לאן? הסייעוד בישראל: מאיפה באנו והיכן אנו היום?" תוכנית טלוויזיה, הערוץ האקדמי, <http://actv.haifa.ac.il/programs/Item.aspx?it=462>.
3. גלזר, ת., גולנדר, ח. (1993). "פלורנס נייטינגייל הגברת הראשונה של הסייעוד", האחות בישראל, 145, 30-32.
4. חסון, ש. (2008). "הסייעוד בישראל – המצב המשפטי הנוכחי, המוצע והרצוי". רפואה ומשפט, 39.
5. קול, ש. וקול, י. (2001) "הסייעוד בישראל כפרופסיה – ההיבט הרפואי המשפטי". רפואה ומשפט, ספר היובל, 379-384.
6. ריב"א, ש. (2001). "העברת פעולות מרופאים לאחיות: צו השעה לאישור מערך הסמכות בין מקצועות הבריאות". רפואה ומשפט, ספר היובל, 386-398.

7. שחף, ש. (2009). "המטופל במרכז- על האתוס והגיונו". בתוך: **לעסוק בסייעוד בישראל, 1960-1995**. ההגיונות המעצבים את תודעת התמקצעות האחיות: על דיסוננס קוגניטיבי והתמודדות. חיבור לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה". בית הספר להיסטוריה, מכון כהן להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות, הפקולטה למדעי הרוח, אוניברסיטת תל אביב. עמ' 109-116.
8. Alligood, M.R, & Tomey, A.M. (2002). "Introduction to Nursing Theory: History, Terminology and analysis". In: Nursing Theorists and Their Work. Mosby, Inc. pp. 3-13.
9. American Nurse's Association (2002). Nursing Agenda for the Future: A Call to the Nation.
10. Bartels, J. E. (2005). "Educating nurses for the 21st century". Nursing and Health Sciences, 7, Pp. 221-225.
11. Condon, E.H. (1992). "Nursing and the Caring Metaphor: Gender and Political Influences on Ethics of Care". Nursing Outlook, 40.(1).pp14-19
12. Gordon, S. (2005). "Designing the Doctor-Nurse Game". In: Nursing Against the Odds. How Health Care Cost Cutting, Media Stereotypes and Medical Hubris Undermine nurses and Patient Care. Cornell University Press. Pp. 55-75.
13. Kuhse, H. (1997). "A History of Subservience". In: Caring: Nurse, Women and Ethics, Blackwell, London. UK. 13-31.
14. Spitzer, A. (1998). "Nursing in Health care system of the postmodern world; Crossroads, Paradoxes and Complexity." Journal of Advanced Nursing, 28. Pp. 164-171.